

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๔/๒๕๕๕

เรื่องพิจารณาที่ ๕๒/๒๕๕๕

วันที่ ๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

เรื่อง ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของสมาชิกวุฒิสภา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคหก ว่า สัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ เป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง หรือไม่

ประธานวุฒิสภาส่งความเห็นของนายไพบุลย์ นิติตะวัน และคณะ รวม ๖๗ คน(ผู้ร้อง) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคหก ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ ดังนี้

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ แถลงว่ารัฐบาลโดยกรมการค้าต่างประเทศ ได้จัดทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ (จีทูจี) จำนวน ๗.๗๒ ล้านตัน จากปริมาณที่รัฐบาลได้ลงนามบันทึกความเข้าใจกับประเทศต่าง ๆ รวม ๘ ล้านตัน จนถึงขณะนี้ ได้จัดทำสัญญาไปแล้ว ๖ สัญญา แต่ทั้งนี้ไม่สามารถให้ข้อมูลรายละเอียดของสัญญาได้ ต่อมา รองอธิบดีกรมการค้าต่างประเทศได้แจ้งต่อคณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา ว่ามีการทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐจริง แต่ไม่สามารถเปิดเผยรายละเอียดของสัญญาได้เพราะเป็นความลับ คณะกรรมการการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา เห็นว่า เป็นเรื่องไม่ถูกต้องที่มีการทำสัญญาแบบปกปิดการตรวจสอบ และจะใช้คำสั่งเรียกเอกสารสัญญาดังกล่าวต่อไป

- ๒ -

ผู้ร้องเห็นว่า การที่รัฐบาลไทยทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำนวน ๗.๓๒ ล้านตัน อาจก่อให้เกิดการขาดทุน ๔๔,๐๐๐ ถึง ๕๑,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะกระทบต่องบประมาณแผ่นดิน ในการนำมาชดเชยในส่วนที่ขาดทุน และหากมีการทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐต่อไป ย่อมจะต้องนำงบประมาณแผ่นดินมาชดเชยการขาดทุนอีกหลายแสนล้านบาท อันจะเกิดผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง ประกอบกับสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ มีลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง ด้วยเหตุผล ดังนี้

(๑) มีผลผูกพันด้านการงบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวคือ ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินมาชดเชยในส่วนที่ขาดทุนจากการขายข้าวทั้งปี

(๒) มีผลผูกพันด้านการค้าและการลงทุน กล่าวคือ ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของเอกชน อันเป็นการทำลายการลงทุนทั้งรายย่อยและรายใหญ่ในอุตสาหกรรมข้าวทั้งระบบ

(๓) มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ ผลจากการขาดทุนทำให้รัฐต้องนำงบประมาณแผ่นดินจำนวนมหาศาลไปชดเชย ก่อให้เกิดหนี้สาธารณะ อันจะส่งผลกระทบต่อวิกฤตการณ์คลังของประเทศ ระบบเศรษฐกิจทุกภาคส่วน และนำมาซึ่งความเดือดร้อนของประชาชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดว่า การที่คณะรัฐมนตรีโดยกระทรวงพาณิชย์ดำเนินการจัดทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำนวน ๗.๓๒ ล้านตัน มีรายละเอียดของสัญญา และมีผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสัญญาประการใดบ้าง และสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐ จำนวน ๗.๓๒ ล้านตัน เป็นหนังสือสัญญาที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง หรือไม่

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจรับคำร้องนี้ไว้วินิจฉัยชี้ขาด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคหก หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง บัญญัติว่า “หนังสือสัญญาใดมีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย หรือเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไป

- ๓ -

ตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา ในการนี้ รัฐสภาจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งดังกล่าว” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคหก บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีปัญหาตามวรรคสอง ให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญที่จะวินิจฉัยชี้ขาดโดยให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๑๕๔ (๑) มาใช้บังคับกับการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า สมาชิกวุฒิสภาที่ร่วมกันเสนอความเห็นในคำร้องมีจำนวน ๖๗ คน ซึ่งไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา คือ ๖๕๐ คน จึงเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคหก ประกอบมาตรา ๑๕๔ วรรคหนึ่ง (๑) แต่การที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยชี้ขาดว่าหนังสือสัญญาใดมีปัญหาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคสอง หรือไม่ นั้น จะต้องพิจารณาจากเนื้อความในหนังสือสัญญาเป็นสำคัญ แต่ตามคำร้องเป็นเพียงการกล่าวอ้างถึงการแถลงข่าวของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เท่านั้นว่ารัฐบาลได้มีการจัดทำสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับประเทศต่างๆ โดยผู้ร้องมิได้ส่งหนังสือสัญญาดังกล่าวอันเป็นวัตถุแห่งคดีที่ศาลรัฐธรรมนูญจะวินิจฉัยชี้ขาด กรณีตามคำร้องจึงยังไม่ปรากฏหนังสือสัญญา อันเป็นเหตุให้ผู้ร้องต้องใช้สิทธิเสนอความเห็นเป็นคดีนี้ ทั้งนี้ได้ระบุข้อเท็จจริงในการวินิจฉัยชี้ขาดของศาลรัฐธรรมนูญ คำร้องนี้จึงยังไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ วรรคหก ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๓)

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้วินิจฉัยชี้ขาด

(คำสั่งที่ ๖๔/๒๕๕๕)

Ch. Chinn

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

W. W.

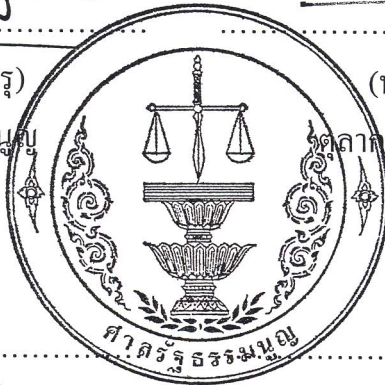
(นายจรูญ อินทจาร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Ch. Chinn

(นายเฉลิมพล เขกขุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

W. W.

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

W. W.

(นายนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

W. W.

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

W. W.

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

W. W.

(นายอุดมศักดิ์ นิตินนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ